

IZ-ZIJU TONIN JAGHMEL BICCA XOGHOL

Xorob nofs l-imbitt li kellu fit-tazza, fetali dirghajh u ssokta : "Tieqlu, tixorbu u torqdu. Dak biss tafu tagħmlu. M'għandkom hiila tagħmlu xejn. Iva jien biss? Ma tarawx li jinħtiegħ li wieħed iħabbell moħliu f'did-dinja? Iva ħabblu dik il-qargħa ta' ras li għandkom. Mhux billi dđumu siegħa quddiem il-mera u tagħmlu xagħarkom sabiħ bil-brillantina u bix-xiflixo! Biex torqdu biss tajbin?" In-nuċċali kien sa' jaqagħlu minn fuq imnieħiru tellgħu koċċ il-fuq u raġa' qabad: "M'għandkom hiila tagħmlu xejn! Xejn. Tafu xinhu xejn? Kulu, Kulu, ara kemm jomgħod tajjeb Ġerardu; tibzghux il ħobz dejjem ġej.

Imma jien irrid inkun, jien! jien biss! Alla ħares li ma kontx jien għax kontu tmorru titolbu. Issa int, hawn, lilek qigħied ingħid, int il kbira, x'int tistenna? Għax ma tiżzewwiġx? Għandek erbgħin sena. Jew fi ħsiebek tibqa xebba bħal zitek Ċetta, biex imbagħiad toqgħod issallab il-ħutek u tittallab minn għandhom. X'taħsbu? tistennew li taqa' l-bajtra f'ħalqom? Hee.... ma' taħsbux li niezla l-manna ħux? Tibzghiaux għad immut jien.... għad immut jien, imbagħiad taraw x'isir minkom! il-bniēt sefturi u l-olirajn jigħbru ż-zibel. Taraw kif għad tghidu, sewwa kien igħid dak....dak il-ħimar ta' ziju Tonin. Għidu ħimar ukoll. Għidu ħimar. Izda jien m'iniex ħimar! U xorob l-imbitt li kien baqagħlu fit-tazza."

Iz-ziju Tonin kellu ħabta joggħod fuq il-mejda xi nofs siegħa jew aktar qabel l-olirajn. F'dak iż-żmien kien jilħaq jimla żaqqu u jixrob xi nofs flixkun imbitt. Meta imbagħiad jaqbd u jieklu l-olirajn, minn xi kelma, jew minn xi ħoss ta' sikkina mal-platti, jew jekk xi ħadd iġenneb xi biċċa qoxra tal-ħobz, jew jaqleb xi tazza, f'kelma waħida, ma kienx igħaddi jum minn għaxra li ma kienx isib xi ħaġa fuqħiex jaqbad, erħilu jibda priedka, u biha jibqa sejjer, igħid, igħid, igħid, mingħajr ma jieqaf xejn, ħilief biex jixrób l-imbitt, mingħajr ma tonqosu l-inqas kelma, sakemm l-olirajn idumu jieklu u sa nofs siegħa wara, u ġie li tkun siegħa wkoll. U l-olirajn erħilhom jieklu bil-banda, kif kienu jghidu ħuma.

Kif iz-ziju Tonin neħħa t-tazza minn ma' ħalqu, ħares ħarsa mal-mejda u ra li kullħadd kien spiċċa. Ma nafx kif lemali f'rokna tal-kamra il-kartell tal-imbitt ta' Sqallija: qal, "Hee...." u ta daqqa b'idejħ fuq irkubtejħ.

—Verġ, qal, huwa lil oġtu, l-armila tal-liabib tiegħu Ġuzzeppi, ahna kemm konna mlejna l-ahħiar darba?

—Mhux għaxar fliexken? hekk minn għalija.

—Għaxra, u fiamsa-u-għoxrin il-ġimgħa l-oħra; mela baqa' għaxra oħra, hux hekk? Tridx nagħmlu biċċa xogħol? Ara Mary, ibda biex iġġib xi għaxar fliexken tal-litru, minn dawk tal-Vermouth. Ara li jkunu ndaf.

Mary qamet minn postha u qabdet diehla fil-kċina, izda fil-hin raġa' qabeż iz Ziju Tonin: "Iva stenna, sbarazzaw il-mejda qabel xejn. Fejn trid tqiegħed il-fliexken? Da żgur, għax jekk ma ġġibikomx erba' platti kull wiehied, ma tkunx omm-kom". F'żewġ minuti Mary u Alice sbarazzaw il-mejda u dahlu ġewwa biex jaħslu l-fliexken.

—Pawl, mur sa fuq u ġib is-siġġu l-għoli.

Pawlu tala' jiġri fuq.

—Ġerardu, sib tużżana tappijiet tajbin mix-xafunier.

—Hudu hemmekk, ara, baqa' sejjer iz-ziju kif Pawlu deher bis-siġġu l-għoli f'idèjh il-tnejn, fil-waqt ii wrih ir-rokna tal-mejda l-aktar qrib il-kartell. Izda biex jielidu hemmekk, Pawlu kellu jgħaddi bis-siġġu b'kollox minn bejn iz-ziju Tonin u x-xafunier. Is-sieq tas-siġġu liabtitlu max-xafunier u l-kikkri kollha bdew iċċekċku mal-plattini.

—U ara hemm! ara hemm! l-anqas ix-xafunier ma tara! Mela sewwa ngħidlek jien, li int gliama, uh? Santa, santa....

Ġerardu gieb it-tappijiet fuq il-mejda u l-fliexken bdew ġejjin ukoll. Allura z-ziju Tonin qam u resaq lejn il-kartell tal-imbitt biex jerfġhu fuq il-mejda. Kif tbaxxa, in-nuċċali niżillu fuq il-ponta ta' minieħru. Qalgħu minn fuq widnejh u qegħidu fuq is-siġġu li kellu lidejh. Raġa' tbaxxa, qabad il-kartell b'idèjh il-tnejn, u did-darba tellgħu fuq il-mejda. Qalgħialu t-tapp, qiegħed fliexkun fuq is-siġġu l-għoli, imbagħad "Iva fejn hu l-lastku? Uh!"

Meta ġebuhulu, walihal il-lastku mal-kartell u ħalqu mal-lastku, ġibed ġibla sewwa, u malli liass l-imbitt ġej, beda biex iqabbad il-lastku mal-fliexkun. Izda mingħajr nuċċali ma kienx jara ljunfant ħames pulzieri bogħod minn imnieħru iz-ziju Tonin, u l-imbitt beda nieżel fl-art. Kif ra l-imbitt jix-xerred tilef sessieh.

Hadd ma ssogra jindahal. L-imbitt beda jtirlu ma' subajh u mal-qmis, beda jixxerred fuq is-siġġu u fl-art. Il-fliexkun ma setax isibu. Infixel għal kollox. Rafa' l-lastku l-fuq, u fil-fixla mbotta l-kartell b'idu. Dan inqaleb it-toqba ġiet minn taħt, u l-imbitt beda ħiereġ minnha għal fuq il-mejda.

—Zi, għajtu f'daqqa walida Mary, Pawlu, Alice u Ġerardu, ara l-imbit hiereġ!

—Da żgur li hiereġ, wegibhom hu, fil-hin li jirraŋga l-kartell, ara ma jiġix xi hadd minnkom iġhinni taf!

—Iva tqanqlu koċċ, issokta jgħajjat, qiskom qabda mitruhin, aghmlu xi liaġa.

Kollha tqanqlu, iżda hadd minnhom ma kien jaf x'se'r jibda jagħmel.

—Fejn hu n-nuċċali, fl-aħħar staqsa z-ziju Tonin. Kull-hadd qabad ifittex.

—Ittilghu araw hux fuq. Ġerardu tala' jiġri.

Fuq il-mejda ma kienx, u fuq ix xafunier anqas. Mary marret tara jekk għalli jista' jkun kinux ġarrewh mat-tvalja b'kollox, u Pawlu mar jara jsibux fl-intrata fuq il-posambrella.

Ġerardu niżel. —Fuq m'huwiex. —Hawn m'huwiex, qalet Verginja. —Hawn m'huwiex, qalú Mary u Alice warajha. Pawlu wasal u qallhom: —Isfel m'huwiex.

—Iva n-nuċċali m'għandux ġwienah, għajjat iz-ziju Tonin. I-anqas nuċċali m'għandkom il-hila ssibu? Puh! Minn kollox għandkom? Torox, muti... Iva għomjin ukoll? Ara, arga' itla sa fuq, qal lil Ġerardu, u ġibli n-nuċċali tad-deheb mill-ġlekk il-gris.

Ġerardu raġa tala' fuq, u z-ziju Tonin, immaslian u kollu garr f'qalbu fuq in-nies ġdur, torox u għomjin li Alla laq-qagħ miegħu, intafa' bilqegħda fuq is-siġġu.

Kif poġġa bilqegħda, berraq għajnejh u fetali hialqu, qam jiġri, u minn tahtu hareġ in-nuċċali mfarrak u mgħawweg.

—Jien biss nara! Ara kif sibtu jien in-nuċċali.

Izda ma satax iwaliħilu fuq imnieħiru u telqu fuq il-mejda. Ġerardu wasal bin-nuċċali tad-deheb u z-ziju Tonin libsu. Waliħal il-lastku mal-bettija, u hialqu mal-lastku, ġibed ġibda sewwa, u did-darba qabbad il-lastku mal-flixxkun, mingħajr lebda lisara.

U l-imbit beda għaddej. Wieħed, tnejn, tlieta.... fl-aħħar spiċċa.

—Eh.... he, biċċa xogħol lesta. Seba' fliexken u nofs mi-mlija, u tnejn u nofs fuq il-mejda u fl-art.

J. DIACONO.